

**Pr. Dan Bădulescu: MODELE DE UNIVERS: REVELAȚIA
DUHULUI SFÂNT SAU NĂLUCIRILE DUHURILOR
VEACULUI ACESTUIA?¹**

Articol după articol, ni se tot înfățișează debordante activități ale minții omenеști călăuzite de „duhurile cele din văzduh, ale veacului acestuia” (Efeseni VI, 12²). **Dacă omul nu e în stare să creeze o lume, măcar încercă să descrie după propriile păreri pe cea care a creat-o – chiar pentru el! – Dumnezeu, ajungând în spațiul virtual mult dorit al nălucirilor SF.**

¹ **Apărut pe [Război întru Cuvânt](#) la data de 29 Nov 2008**

² „Căci nu este vouă luptarea spre sânge și trup, ci către domnii, către puteri, către țiitorii lumii întunericului veacului acestuia, spre cele duhovnicești ale vicleşugului întru cele cerești.“

Luând la întâmplare unul dintre acestea, dar, socotim, destul de reprezentativ, am dat peste articolul [Modele de univers](#) apărut în *Jurnalul Național* de duminică 16 noiembrie a.c.³

Acesta debutează într-un duh evoluționist tranșant: „*Încă de la ieșirea sa din peșteră sau poate chiar de mai înainte, Omul și-a dorit să pătrundă în secretele universului din jurul său. Curiozitatea Omului s-a dovedit, de-a lungul istoriei, fără limite⁴. Un lucru este clar. Universul nu poate fi definit. Este un postulat. Îl luăm ca atare. Vorbim, în cele ce urmează, despre modelele de Univers imaginate de Om până acum.*”

Urmează o „lecție de astronomie”, în care universul este definit ca: „*tot ceea ce există*”, independent de voința noastră. Este alcătuit din materia în continuă mișcare care se prezintă sub cele două aspecte – substanța și câmpul fizic.”

Scos parcă dintr-un curs de ateism științific al anilor 1950, ni se servește următorul pasaj: „*În antichitate apar primele idei ale formării Universului, sub forma unor reprezentări metaforice întâlnite în mituri și legende. Biblia prezintă “Geneza”, punând accent pe transformarea și mișcarea lucrurilor raportate la un centru predefinit (Dumnezeu).*” Urmează citate generoase din capitolul 1 al Facerii.

Desigur că unii ar putea să remarce o oarecare încercare timidă de dialog cosmologic știință religie. Totuși, aici nu ne-a interesat a comenta atitudinea atee sau nu a autorului, (se pare că tipic reprezentant al branșei sale), ci a pune cu această ocazie față în față modelul cosmologic revelat de către Dumnezeu, „atotțiitorul și făcătorul (creatorul) tuturor celor văzute și nevăzute” omului în Duhul Sfânt „carele a grăit prin prooroci”, adică în Sfânta Scriptură a Vechiului Testament, **(în cazul nostru în chiar prima carte a proorocului Moise, cea care face deschiderea, acel Alfa: „De început a făcut Dumnezeu cerul și pământul”)** cu „modelele” fanteziilor astrofizice omenești.

Textul insuflat de Dumnezeu, *deci absolut adevărat*, al proorocului a fost tâlcuit la vremea lui de către Sfinți Părinți ca Vasile cel Mare, Ambrozio al Mediolanului, Ioan Gură de Aur, Grigorie de Nyssa, Maxim Mărturisitorul, Ioan Damaschin și Grigorie Palama, la rândul lor insuflați de către același Duh Sfânt al Adevărului. Această cosmologie revelată și cu totul adevărată, privea cosmosul ca pe o sferă perfectă închisă și limitată de o tărzie (firmament), cu bolta stelelor (fixe, constelații), în centrul căruia se afla pământul nemișcat înconjurat de către 7 planete dintre care cei 2 „luminători” Soarele și Luna, făcuți odată cu toate celelalte corpuri cerești în ziua a 4-a a creației, exact pentru acest pământ *în jurul căruia se și rotesc!* Căci aici este centrul și viața, aici va fi lăcașul omului „*chipul și asemănarea lui Dumnezeu*“, „*cununa creației*“. Aici se va întrupa Dumnezeu Fiul, va fi răstignit, va învia, se va înălța la ceruri, va trimite pe Duhul Sfânt, și iarăși „*are să vie cu slavă să judece viii și morții*“. Deci Pământul nu este o planetă (corp rătăcitor), nici nu e înclinat și celelalte „dogme” astrofizice știute.

Elementele din care e făcut universul sunt cele 4 stihii: pământ, apă, aer, foc, la care se adaugă și eterul în cerurile superioare. Despre eventualii atomi, imaginați încă în vechime de gânditorii materialisti Democrit și Leucip, Sfinții ne spun:

„*Acești filosofi, necunoscând pe Dumnezeu, n-au pus la temelie creației universului o cauză rațională; ci ideile lor despre facerea lumii sunt concluziile neștiinței lor inițiale despre Dumnezeu. De*

³ <http://zoom.jurnalul.ro/articole/117488/modele-de-univers.html>.

⁴ Așa ca și la strămoșii din Rai! Dar cu ce consecințe?

aceea unii, pentru a explica facerea lumii, au alergat la ipoteze materiale, atribuind elementelor lumii cauza creării universului, alții și-au închipuit că natura celor văzute este formată din atomi, corpi indivizibili, molecule și pori; corpi indivizibili, care, când se unesc unii cu alții, când se despart unii de alții; și astfel duc la nașterea și distrugerea existențelor din natură; corpurile, la rândul lor, care dăinuiesc mai mult, își au cauza dăinuirii lor în unirea mai tainică a atomilor.

Cu adevărat pânză de păianjen țes cei ce au scris acestea, punând la facerea cerului, a pământului și a mării niște cauze atât de slabe și lipsite de trăinicie... De aceea necredința în Dumnezeu, care locuia în ei, i-a înșelat și au spus că universul este fără cârmuire și fără rânduire și că este purtat la întâmplare...

Că geometria, **cercetările aritmetice**, studiile despre corpurile solide, vestita astronomie, **această deșertăciune pentru care se muncește atât, la ce scop duc...** dacă ridică lumea materială și mărginită la aceeași slavă cu firea neînțeleasă a Dumnezeirii... Dar atât „**ce se făcură în deșert întru gândurile lor și se întunecă cea fără înțelegere a lor inimă. Zicând a fi înțelepți, nebunit-au**”.⁵

Din pricina acestor necesități logice, după cum spun învățații aceia, ei au respins ipotezele celor dinaintea lor și au avut nevoie de o ipoteză proprie... Un alt învățat, unul din cei plini de idei și cu cuvinte amăgitoare, s-a ridicat împotriva aceloră, le-a risipit ideile lor și le-a înlăturat, punând în locul lor propria lui părere“.

Așa a primit și crezut Biserica timp de multe veacuri, indiferent de modelele alternative care s-au tot succedat din antichitate și până astăzi, venite din partea filosofilor și apoi a oamenilor de știință. **Aceștia, începând mai ales din secolul XVI au contrazis și lepădat treptat revelația înlocuind-o cu propriile lor năluciri botezate: „teorii”, „ipoteze”, „legi”, „modele”. Viața lor e de scurtă durată, și tot timpul ele suferă modificări și ajustări, ceea ce treptat le face de nerecunoscut. Ilustrăm aceasta cu 2 exemple edificatoare:**

⁵ Romani, I, 21-22

Modelul lui Copernic 1543

“Modelul S.O.E.: O dată cu descoperirea faptului că stelele duble se rotesc în jurul centrului comun de masă (astronomul britanic de origine germană William Herschel a enunțat această idee în 1803) și că stelele se află la diferite distanțe... este desființat mitul “sferei stelelor fixe”...

Ulterior Herschel a descoperit structura de galaxie a stelelor din preajma noastră și astfel a apărut ideea unui Univers infinit în spațiu (considerat euclidian), format dintr-o pluralitate de galaxii distribuite uniform (omogen) și invariabil în timp (staționar). Modelul S.O.E. (staționar, omogen și euclidian) capătă și o reprezentare matematică prin binecunoscuta lege a atracției universale a lui Isaac Newton.

Pentru a înțelege acest model – S.O.E. – trebuie specificate paradoxurile sale. În primul rând, vorbim despre așa-numitul “Paradox al lui Olbers” – în 1826, Heinrich Wilhelm Matthäus Olbers enunța următoarea idee: dacă Universul este infinit, omogen și staționar, atunci în oricare direcție am privi ar trebui să vedem o stea și cerul ar fi alb. Deoarece o astfel de imagine nu există, înseamnă că fie densitatea stelelor nu este omogenă, fie Universul este finit. Un alt paradox al modelului S.O.E. poartă denumirea de “Moartea termică a Universului”. Dacă Universul este staționar, atunci conform legilor termodinamicii toate corpurile ar fi avut suficient timp să ajungă la aceeași temperatură.

Pentru că acest lucru nu se constată, înseamnă că Universul primește energie din exterior. În al treilea rând, trebuie amintit și “Paradoxul lui Seeliger”. Astronomul german Hugo von Seeliger susținea, spre sfârșitul secolului al XIX-lea, că dacă numărul corpurilor din Univers este infinit, atunci fiecare corp este supus la o infinitate de forțe de atracție gravitațională, ceea ce ar duce la distrugerea sa. Deoarece acest lucru nu se constată, înseamnă că teoria newtoniană a gravitației ori nu este aplicabilă la întregul Univers, ori trebuie modificată.

Pentru “a desființa” cele trei paradoxuri, fizicianul german Albert Einstein a modificat la începutul secolului trecut teoria newtoniană a gravitației, introducând două postulate: în orice sistem de referință inerțial, indiferent unde s-ar afla în Univers, legile fizicii sunt aceleași; în orice direcție, viteza luminii în vid este aceeași, respectiv, egală cu 300.000 km/s.

În perioada 1922-1924, Alexander Alexandrovich Friedman a demonstrat că ecuațiile teoriei relativității generalizate corespund unui spațiu omogen în care toate distanțele dintre aștri și densitatea de materie se modifică în timp. Universul se dilată, iar densitatea de substanță scade. Pornind de la această concluzie, ulterior se elaborează trei modele de univers nestaționar...”

“Teoria Big-Bangului: (...) În 1931, abatele belgian George Lemaître, unul dintre primii savanți care au utilizat Teoria relativității generalizate a lui Einstein, a presupus că în trecutul îndepărtat întreg Universul a fost comprimat într-un mic obiect numit “oul cosmic”. Acest “ou cosmic” ar fi explodat, nu se știe din ce cauze, și astfel a fost declanșată expansiunea Universului...”

... (continuarea modelelor și ipotezelor fanteziste în viitorul apropiat)

Savanții de la CERN caută cu disperare și cheltuieli imense atomul sau particula primordială (a lui Dumnezeu!) din care a apărut și a evoluat totul...

“Sperând să egaleze nivelul înalt al formulelor lui Hawking, alți oameni de știință au reluat tema, folosindu-L însă pe Dumnezeu nu doar metaforic, ci uneori, după cum cred unii, de-a dreptul ireverențios. Leon Lederman cercetător la Laboratorul Fermi, laureat al Premiului Nobel, și-a intitulat

cartea (o popularizare a fizicii energiilor înalte) *The God Particle*. Aceasta este porecla dată de el bosonului Higgs, *o particulă ipotetică având rolul verigii lipsă*, căutată vreme îndelungată, în „teoria științifică a întregului”. (Fizicienii speră să o descopere cu ajutorul noului accelerator de particule care se construiește la CERN.) Anticipat de calcule, bosonul Higgs va ridica și ultimul vâl al misterului în încercarea științei de a explica universul.

Unii dintre cititorii lui Lederman au fost dezamăgiți când au realizat că *titlul era o glumă*. Descoperirea „particulei Dumnezeu” categoric *nu va avea ca rezultat dovedirea existenței lui Dumnezeu. În schimb, ea va pune bazele unei teorii ambițioase care caută să îndepărteze necesitatea explicațiilor mistice. Acesta este însuși scopul științei.*”⁶

În încheiere să comparăm adevărul revelat al Duhului cu fanteziile evoluționiste omenеști și apoi să tragem fiecare concluzii așa cum îl va lumina Domnul și conștiința sa: poate fi vreo asemănare și potrivire, compatibilitate, dialog?

“**Sistemul solar.** În primele o mie de secunde de la Big Bang s-au format protonii, nucleii de deuteriu, litiu, beriliu și heliu. În primul milion de ani de existență a Universului, **protonii și nucleii s-au combinat cu electronii și au format atomii.** Schimbările ulterioare au fost uimitoare. Potrivit unor observații astronomice, se crede că, până la “vârsta” de patru milioane de ani a Universului, s-au format quasarii.

În urmă cu 13,73 miliarde de ani, Big Bangul a provocat apariția Universului în care trăim noi astăzi. **Miliarde de ani** mai târziu, în perioada pe care noi o numim antichitate, au început să fie enunțate primele teorii cu privire la formarea Universului. Cunoștințele în domeniu și instrumentele pe care le dețineau savanții acelor vremuri erau rudimentare, dacă luăm în calcul tehnica și bagajul de cunoștințe la care avem acces în zilele noastre.”

Sfânta Scriptură

- Ziua I, duminică: Cerul. Pământul. Întunericul. Lumina. Apa. Lumina.
Ziua. Noaptea. Seara. Dimineața; Echinocțiu de primăvară
- Ziua II, luni: Întăritura (tăria cerului). Despărțirea apelor;
- Ziua III, marți: Uscatul. Mările. Buruieni, iarbă, semințe, pomi roditori, (vegetația), după felul lor;
- Ziua IV, miercuri: Luminătorii cel mare (soarele în zodia Berbec) și cel mic (luna plină). Mijlocul zilei. Mijlocul nopții. Semne. Vremi. Zile. Ani, (anotimpuri). Planetele. Stelele (Constelații, etc.).

Despre acest aspect, tot **Sfântul Vasile cel Mare**: „Nimeni să nu compare duhovniceasca noastră învățătură, care este simplă și nemeșteșugită, cu *curiozitățile celor ce au filosofat despre cer*. Pe cât de frumoasă este frumusețea femeilor cinstite față de a curtezanelor, pe *atât de mare este și deosebirea dintre învățăturile noastre și învățăturile filosofilor (și savanților!) profani.* **Aceștia**

⁶ George Johnson, *Cultul in biserica lui Einstein*

prezintă în învățăturile lor *probabilități siluite*; aici, în Scriptură, adevărul stă de față, lipsit de cuvinte meștesugite. Și pentru ce să ne ostenim noi să *combatem minciuna lor*, când e destul să punem cărțile lor față în față și să asistăm în liniște la războiul dintre ei?... Filosofii (și savanții) aceștia se depărtează însă de adevăr și nu fac altceva decât să taie drumuri greșite, care-i duc la învățături false.” (Sf. Vasile cel Mare, *Hexaameron*)

„Adevărul din aceasta (știința) e pururi contestabil și amestecat cu minciuna. Adevărurile din științe nu sunt necesare, nici mântuitoare, adevărul din învățăturile insuflate de Dumnezeu e necesar pentru mântuire... Dacă însă ne-am lăsa duși la explicarea Scripturii numai de acelea (de științe), lesne am rătăci... Dar nu e identică cunoașterea lucrurilor cu înțelepciunea pe care a dat-o Dumnezeu Proorocilor și Apostolilor. Aceasta e Duhul Sfânt. Iar de Duhul Sfânt nu se împărtășesc egiptenii, haldeii și elinii, *nici păcătoșii de azi, oricâtă știință ar avea... Înțelepciunea Apostolilor a cuprins în scurt timp lumea. Savanții, de s-ar aduna toți la un loc din toată lumea, n-ar putea face un astfel de lucru...*”

Înțelepciunea cea din științe, însă, *chiar dacă are ceva adevărat în ea, e nesigură, nestatornică, de multe ori războindu-se cu sine însăși*. Cum ar duce la cunoașterea neschimbăcioaselor tipuri începătoare ale lucrărilor această nestatornică înțelepciune? ... *Necesar și mântuitor este a cugeta în toate la fel cu Părinții, Apostolii, Proorocii, cu toți prin care a grăit Duhul Sfânt, atât despre Dumnezeu, cât și despre fapte.*” (Sf. Grigorie Palama)

Și, câți cu pravila aceasta vor umbla, pace spre ei și milă (Galateni VI, 16). În ei se săvârșește ceea ce a zis Domnul despre casa zidită pe piatră. Pe unul ca acesta *nici să nu încerci să-l rătăcești cu filosofări*: toate nedumeririle și îndoielile sunt pentru sufletul credincios ca loviturile firelor de nisip într-un perete tare. Pentru toate, răspunsul este unul singur: «*Eu știu că adevărul e în credința noastră, fiindcă trăiesc puterea ei cea vindecătoare*». Bolnavul care s-a vindecat cu o doctorie nici nu-i va asculta pe cei care i-ar vorbi împotriva doctoriei cu pricina. Cum poate el să n-o socoată vindecătoare, dacă a primit ușurare de pe urma ei? La fel și în acest caz: *credeți că va asculta acest om vorbele deșarte ale științei la modă, care se răscoală împotriva Domnului, împotriva lui Hristos, ori că se va clătina în urma iscodirilor deșarte cel ce a cunoscut puterea credinței?* «Aici este adevărul», va răspunde el sus și tare la toate încercările de a-l clătina, «*fiindcă eu pe această cale am primit puterea cu care și lucrez fără a fi clătinat de nimic, cu care am vindecat toate neputințele mele și am fost adus la Dumnezeu, împărtășirea cu care, întru Hristos Iisus, și alcătuiește miezul vieții mele duhovnicești*». Câtă vreme sufletul încă face cunoștință cu credința, el poate fi clătinat cu întrebări (la care uneori este chiar foarte lesne de răspuns) – iar după ce se vindecă prin credință, atunci nedumeririle nedezlegate nu mai înseamnă pentru el absolut nimic. Mlădița care nu a prins încă rădăcină este smulsă și luată chiar și de un vânt ușor, iar copacul bine înrădăcinat nu se teme nici de năvala viforului puternic.”⁷

⁷ Sf. Teofan Zăvorâtul, *Răspunsuri la întrebări ale intelectualilor*

Pr. Dan Bădulescu